

FOTOREPORTAJ: Interes crescut pentru istoria leului, la Zilele Porților Deschise organizate de BNR Mureș

24 aprilie 2026

Articolul poate fi citit accesând linkul <https://www.zi-de-zi.ro/2026/04/24/fotoreportaj-interes-crescut-pentru-istoria-leului-la-zilele-portilor-deschise-organizate-de-bnr-mures/>

”Banca Națională a României (BNR), Agenția Mureș, găzduiește, în premieră, expoziția „Istoria leului”. Aceasta a fost vizitată de publicul mureșean cu ocazia Zilelor Porților Deschise, organizate în perioada 23 – 24 aprilie, când BNR a aniversat 146 de ani de la înființare. Sute de elevi, dar și alți vizitatori, au arătat un interes considerabil atât pentru expoziție, cât și pentru informațiile legate de activitatea și rolul Băncii Naționale a României.

Piese rare și momente importante din istoria monetară

Expoziția reunește monede și bancnote originale din diferite perioade istorice, ilustrând evoluția monedei naționale, piese ce fac parte din patrimoniul Muzeului BNR, de la primele monede de 1, 2, 5 și 10 bani, care au început să circule pe teritoriul național din anul 1868, și până la monedele și bancnotele de polimer aflate acum în circulație.

Printre exponatele deosebite se numără celebrul „pol de aur”, prezentat în două variante, precum și primele bancnote emise de BNR. Prima bancnotă pusă în circulație a fost cea de 20 de lei, în anul 1881, la scurt timp după înființarea instituției, în 1880.

Expoziția include și o machetă a „cocoșelului de aur”, o medalie emisă în decembrie 1944, într-un context economic dificil, pentru a încuraja populația să sprijine statul român în plata despăgubirilor de război. „Avem și o machetă a cocoșelului de aur care a fost pusă în circulație în decembrie 1944, când statul român avea nevoie de bani pentru a-și plăti despăgubirile de război. Și atunci, ca să stimuleze populația să împrumute statul român, a emis această medalie de aur care semăna cu cocoșelul francez, moneda de 20 de franci”, a explicat, pentru cotidianul Zi de Zi, Balogh Peter, referent de specialitate la Agenția Mureș a Băncii Naționale a României.

Printre piesele expuse se regăsește și o bancnotă specimen a celei mai mari bancnote din istoria leului românesc, ca și valoare, respectiv bancnota de 5 milioane de lei, din anul 1947, dar și cea mai mică bancnotă tipărită din România, bancnota de 10 bani din 1917. O altă piesă remarcabilă este prima monedă românească din aur, de 20 de lei, emisă în anul 1870, într-un tiraj mic. Leul românesc se găsea la acea vreme la paritate cu francul francez-aur, adică valoarea sa era identică cu cea a monedei din Franța.

Importanța cunoașterii istoriei leului

Evenimentul a atras numeroși elevi, dar și vizitatori individuali. Una dintre cele mai frecvente întrebări a vizat inscripția „specimen” de pe unele bancnote.

„Nu știu elevii că acest specimen este un model de bancnotă care nu este în circulație, dar are caracteristicile unei bancnote adevărate aflate în circulație, doar că au seria 0 și nu au putere circulatorie”, a adăugat Balogh Peter.

Expoziția are și un rol educativ, încurajând publicul să descopere originile monedei naționale. Denumirea „leu” provine de la un taler olandez care a circulat în trecut în întreg spațiul european, precum și pe teritoriul românesc. Leeuwendaalder-ul – talerul leu sau leul – a fost emis în Provinciile Unite ale Țărilor de Jos, și înfățișa pe revers un leu rampant, ridicat pe labele din spate. Prima emisiune de acest tip a fost pusă în circulație în anul 1575, în provincia Holland. În secolul al XVII-lea, mai ales în perioada domniei lui Matei Basarab, talerul-leu a început să devină cea mai utilizată monedă de argint în Țările Române, dar și întreaga Peninsulă Balcanică. Din secolul al XVIII-lea emiterea talerului-leu a încetat, dar în Moldova și Țara Românească calculele au continuat să se facă în lei și parale. Leul a devenit unitate de cont divizată în 40 de parale.

”Părerea mea este că fiecare dintre noi trebuie să cunoaștem un minim de elemente legat de istoria leului, măcar să știm de unde provine denumirea de leu. Este acest taler-leu, care este o monedă olandeză, care a fost în circulație mult timp și se pare că de la această monedă olandeză vine denumirea monedei naționale leu. Pe lângă asta, este bine să știm informații și legate de Banca Națională a României, care a fost evident implicată în istoria leului. În 1880 s-a înființat, a tipărit primele bancnote și chiar și după Revoluție a fost implicată și în economia societății”, a subliniat referentul BNR.

Expoziția va putea fi vizitată și în perioada următoare prin programare prealabilă la numărul de telefon afișat pe site-ul BNR.”

Text și foto: Arina TOTH

Elevii Colegiului Economic "Transilvania" au fost însoțiți de prof. Sămărghițan Daniela.